

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Corpus Juris Canonici

Gregor <XIII., Papst>

Coloniae Munatianæ, 1665

De Rerum Permutatione. Titulus X.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62915](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62915)

Gregor. X. In Concilio generali Lugdun.

Hoc consultiſſimo prohibemus edito, univerſos & ſingulos prelatos eccleſias ſibi commiſſas, bona immobilia, ſeu jura a ipſarum, laicis ſubmittere, ſubjicere, ſeu ſupponere, abſque capituli ſui conſenſu & Apoſtolice ſedis licentia ſpeciali. Non concedendo bona ipſa vel jura in emphyteuſim, ſeu alijs alienando in forma, & caſibus a jure permiſſis: ſed conſtituendo, vel recognoſcendo, ſeu profitendo ab illis ea tanquam a ſuperioribus ſe tenere: ſeu ab ipſis eadem advocando, prout in quibuſdam partibus vulgariter dicitur, avoher, vel ipſos patronos, vel advocatos eccleſiarum, ſeu bonorum ipſarum perpetuo, aut ad tempus non modicum ſtatuendo. Contractus autem omnes etiam juramenti, poenæ, vel alterius cujuſlibet firmitatis adjectione valatos (quos de talibus alienationibus ſine hujusmodi licentia & conſenſu contingerit celebrari) & quicquid ex eſſe ſecutum fuerit, decernimus adeo viribus omnino carere, ut nec jus aliquod tribuant, nec præſcribendi etiam cauſam parent. Et nihilominus prelatos, qui ſecus fecerint, ipſo facto ab officio & adminiſtratione: clericos etiam qui ſcientes contra inhibitionem prædictam aliquid eſſe præſumptum ad ſuperiorem denunciare neglexerint, a perceptione beneficiorum, quæ in eccleſia obtinent ſe gravata, triennio ſtatim eſſe ſuſpenſos. Laici vero, qui prelatos vel capitula eccleſiarum, ſeu alias perſonas eccleſiaſticas ad ſubmiſſiones hujusmodi faciendas, hæcenus compulerunt, niſi poſt competentem monitionem (remiſſa ſubmiſſione, quam per vim, vel metum exegerant) eccleſias, & bona eccleſiaſtica eis ſubmiſſa taliter in ſua libertate dimittant. Illi vero, qui de cætero prelatos, vel perſonas eaſdem ad talia facienda compulerint (cujuſcunque ſint conditionis, aut ſtatus) excommunicationis ſint ſententia innodati. Ex contractibus præterea ſuper præmiſſis (hujusmodi licentia & conſenſu intervenientibus) hæcenus initis, vel quos in futurum initij contingerit, ſeu occasione illorum, laici ultra id quod ex natura contractuum iſtorum, vel adhibita in illis lege permittitur, aliquid non ulurpent. Qui vero ſecus egerint (niſi legitime moniti ab hujusmodi ulurpatione deſiſterint, reſtituendo etiam b ea, quæ taliter ulurparunt) eo ipſo ſententiam excommunicationis incurrant: & extunc ad ſupponendum terram ipſorum (ſi opus fuerit) eccleſiaſtico interdicto liberè procedatur.

DE RERV PERMVTATIONE.

TITVLVS X.

CAP. I.

Non obſtantibus expellationibus beneficiorum permutato fieri poſſit. *Idem. Anſ.*

Bonifacius VIII. Biteren. Epifcopo.

Licet e in tua diœceſi aliqui auctoritate Apoſtolica beneficia proximo vacatura expectent: illos tamen qui ſecundum formam juris ſua beneficia in eadem diœceſi ad tuam collationem ſpectantia permutare volentes, liberè ac ſine fraude in manibus tuis ipſa reſignant: Nolumus occasione præmiſſa (æquitatem præferentes in hac parte rigori) circa faciendam permutacionem beneficiorum hujusmodi (quæ alias minime reſignaffent) ullatenus impediri.

^a Vid. Bart. in q. colla. C. ubi in rem alio. per l. ſi aliena. ff. de uſuca. Font. ^b Dicitur, ea, deſſt in antiquior. codic. ^c Vid. Clem. 1. tit. de ver. permūt. & de materia Bellamercum tract. de permutacione beneficiorum, & Dec. conſil. 141. l. a. incip. ad plura dubia. & conſil. 140. ca. incip. viſo. puncto. lib. 2.

DE TESTAMENTIS ET VLTIMIS VOLUNTATIBUS.

TITVLVS XI.

CAP. I.

In fideicommiſſariis ſubſtitutionibus licet habeat quartam conditionem: in dote non. Et ſubſtitutiones interpretari debentur de reſta, diſcrimino convenienti verbis & perſonarum. *Idem. Andreas.*

Bonifacius octavus.

Si pater a filium & filiam habens impuberes, & uxorem, filiam in re certa, filium vero in certa bonis ſuis univerſalem heredem inſtituit, & quorū aliqua in ſuo teſtamento legavit, adjiciens, ut ſi decederet filia ſine liberis, eidem filio, & ſi ipſe abſque liberis decederet filius, præfatæ filix moretur: Chriſti pauperibus inſtituendo hæredes, ſi utrunque ſine liberis mori contingeret filiorum. Teſtator mortuo, ac deinde filio ſubſequeter, & filia (ſuperſtite matre) deſunctis ante eorum pubertatis. Abſque deductione Trebellanica, ſive patris jura natura debita, facienda, ipſis pauperibus bona omnia deferuntur. Præmiſſæ namque ſubſtitutiones ſi de filio ad filiam, & contra, & de illis ad pauperes, directe debent intelligi pupillares. Cum in ſubſtitutionibus ſemper ſit interpretatio faciendæ (dommodo, ſicut in caſu propoſito, earum verbis & perſonis conveniat inſtitutis) ut ſubſtitutio directa intelligatur potius quam obliqua: quanquam directa interdum ad fideicommiſſum ex cauſa trahatur. Licet autem filius teſtamento ſuo matrem portione jure natura debita privare non poſſit, pater tamen in teſtamento, quod filio impuberi facit, poteſt: nam teſtamentum hujusmodi pupillare paternum, vel paterni pars potius eſt cenſendum.

CAP. II.

Superior habet conſentire religioſi deputati executoris loci ſui, ſecundum Zen.

Idem.

Religioſus executor ab aliquo in ſua voluntate ultima deputatus, non poteſt (cum velle vel nolle non habeat) hujusmodi officium ſuſcipere, vel exequi: niſi a ſuperiore ſuo petita ſuper hoc licentia & obtenta.

^a Pluribus executoribus datus, non mortuo, vel in remoto executoris, vel executoris volente, unus officium executoris exercere, non impeditur teſtatoris voluntas: niſi aliud per teſtatoris diſpoſitum. *Idem. ſecundum Zen.*

Sane pluribus a teſtatore ſimpliciter executoribus deputatis, uno eorum mortuo, vel in remoto executoris, id exequi forte nolente: Ne voluntatem teſtatoris impediri, vel nimium differri contingat: poteſt alius (cum teſtator aliud expreſſerit) officium executoris impediendo liberè adimplere.

DE SEPULTVRIS.

TITVLVS XII.

CAP. I.

Hic prohibetur pactum de ſepultura eligenda. Non obſtante pacto de ſepultura eligenda, vel reſta non mutanda, ſepulchrum eſt quod ſibi alius erat de jure ſepulchrum: & alius ſepulchrum cum unius ſepulchra obventibus reſtituendum eſt, alius parva necesse eſt contenta. *Idem. ſecundum Zen.*

Bonifacius octavus.

Animarum periculis & ſcandalis quæ frequentè ex his proveniunt, oviare volentes, univerſis religioſis & ſecularibus clericis cu-

^a De materia huius cap. præter doctores hic vide interpretari in cap. Raimundus, ext. de reſt. & in l. prædictis c. de impub. & alio ſubſt. & alibi. *Idem.*